

Z racji wydarzeń historycznych na terenach pogranicza obszar dzisiejszego województwa warmińsko-mazurskiego był miejscem spotkań różnych nacji i cywilizacji. W różnych epokach były to różne narody i kultury to zawsze nasz region charakteryzował się różnorodnością. Stąd nie dziwi występowanie obok siebie postaci kultury, różnych narodów, choć przede wszystkim Polskiego i niemieckiego. Wyjątkową rolę odegrała reformacja, która nie tylko przyczyniła się do rozwoju protestantyzmu, popularyzacji polskiego języka pisanego, ale także wymusiła rozwój kulturalny katolickiej Warmii. Było rzeczą wyjątkową, że kancjonał pruski ks. Jerzego Wasińskiego, wydawany nakładem drukarni Hartunga w Królewcu od pierwszego wydania w 1741 roku do lat 30 XX wieku osiągnął łączny nakład ok. 5 milionów egzemplarzy. Dla kultury regionu instytucją fundamentalną było powołanie Uniwersytetu Królewskiego w 1544 roku oraz Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 1999 r.

I. Dzieła

Mikołaj Kopernik, „De Revolutionibus”

Jan Seklucjan, „Wyznanie wiary chrześcijańskiej” 1544 r.; „Katechizm” 1545 r.

Jerzy Andrzej Helwing, „Flora Quasimodogenita” 1712 r.

Ks. Jerzy Wasiański, „Nowo wydany kancjonał pruski” 1741 r.

Max Toeppen, „Historia Mazur”

Emil von Behring, „Szczepionka błonniczy (dyfterytu)”

Ernst Wiechert, „Dzieci Jerominów”

Siegfried Lenz, „Muzeum ziemi ojczystej”

Hans Hellmut Kirst, „Pan Bóg śpi na Mazurach”

Erwin Kruk, „Moja północ”

II. Osobowości

- Książę Albrecht Hochenzolern
- Mikołaj Kopernik
- Johann Gottfried Herder
- Ignacy Krasicki
- Krzysztof Celestyn Mrongowiusz
- Ferdinand Gregorovius
- Wojciech Kętrzyński
- Feliks Nowowiejski
- Erich Meldensohn

III. Miejsca

Truso

Trójstyk w Bojciach

Stare Miasto z zamkiem w Reszlu

Zamek Biskupów w Lidzbarku Warmińskim

Najstarszy kościół ewangelicki w Pasymiu

Wzgórze katedralne we Fromborku

Drewniana zabudowa we wsi Klon

Szlak Wielkich Jezior Mazurskich

Kanał Elbląski

Kampus uniwersytecki w Kortowie

IV. Wydarzenia

- Utworzenie Państwa Zakonu Krzyżackiego w Prusach 1230-1231
- Bitwa pod Grunwaldem 1410
- Włączenie Warmii i ziemi elbląskiej do Rzeczypospolitej w wyniku II pokoju toruńskiego 1466
- Powstanie Prus Książęcych, jako pierwszego państwa protestanckiego na świecie 1525
- Powstanie Uniwersytetu Królewieckiego 1544
- Bitwa pod Tannenbergiem 1914
- Zakończenie II Wojny Światowej i przyłączenie Warmii i Mazur do Polski 1945
- Powstanie suwerennej demokratycznej Rzeczypospolitej 1989 r. i 25 lat samorządu
- Powstanie województwa warmińsko-mazurskiego 1998 r. w granicach historycznych
- Powstanie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 1999 r.
- Integracja wielokulturowego i wielowyznaniowego społeczeństwa Warmii i Mazur